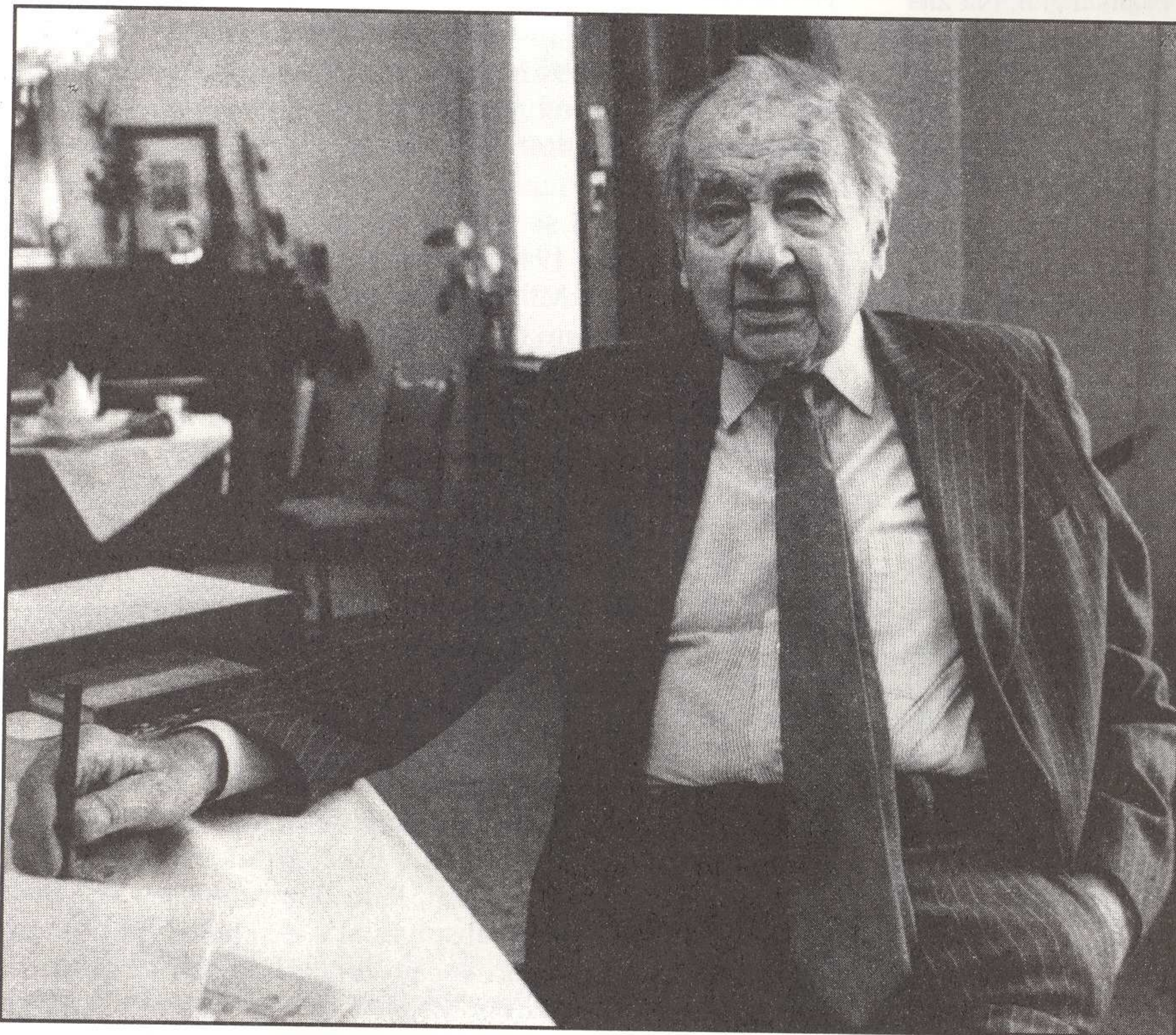

vážné koncepční přístupy kontrastující s dogmatickou strnulostí tehdejší oficiální historické vědy. Napsal též cenou a čtivou monografii *František Josef I.* (1991), populárně historické práce *Vzpomínka na Hradec Králové* (1986) a *Kroměřížský sněm 1848 – 49* (1989) i vysokoškolskou učebnici *České a slovenské dějiny do roku 1918* (1991). Kulturu Urbanova mluveného slova, oceňovanou stovkami jeho vděč-

ných žáků, mohli v posledních letech poznat i diváci České televize, v jejíchž programech opakovaně vystoupil a pro niž natočil cyklus dějinně filosofických úvah. Členové Masarykovy společnosti mají dosud v živé paměti jeho vystoupení v rámci přednáškového a diskusního cyklu *Masarykovský problém: Češi a Němci dnešními očima*.

JT

Masarykovec Jindřich Kolowrat

Hrabě Jindřich Kolowrat-Krakovský ve své barrandovské vile roku 1994

V pátek 19. ledna 1996 se v Praze uzavřela dlouhá a plodná životní pouť hraběte Jindřicha Kolowrata – Krakovského, českého aristokrata, podnikatele, publicisty, diplomata a mecenáše, patřícího k nejosobitějším postavám našich novodobých dějin.

Jindřich Kolowrat byl příslušníkem starobylého českého šlechtického rodu, jehož kořeny sahají až do 14. století. Narodil se 27. července 1897 v Týnci u Klatov jako nejmladší ze čtyř dětí Leopolda hraběte Kolowrata a hraběnky Nadine, rozené von Hupmann – Valbella. Vychodil obecnou školu v Týnci a poté studoval nejprve na jezuitském gymnasiu v Salcburku a posléze na Tereziánském gymnasiu (Theresianu) ve Vídni, kde roku 1915 s vyznamenáním maturoval. Za 1. světové války sloužil jako rakousko – uherský důstojník u jezdecké artilerie v Haliči a v Itálii. Po válce se stal obchodním zástupcem a záhy

místoředitelem vývozního syndikátu Czechomachine, zajišťujícího vývoz československých strojírenských výrobků do Ruska a Pobaltí (ředitelem syndikátu byl L.V.Tuček, za 1. světové války vůdčí organizátor československého zahraničního odboje v Rusku), a v letech 1924 – 27 vedl exportní oddělení ČKD, v jehož službách podnikl roku 1927 velkou cestu do Spojených států, kde na něho mocně zapůsobila americká civilizace.

Po předčasné smrti svého bratra Bedřicha roku 1920 zdědil velkostatek v Týnci u Klatov, kde v průběhu dvacátých let vybudoval vzorový moderní zemědělský podnik, který vzbudil pozornost i v zahraničí. Jako propagátor progresivních výrobních a prodejních metod i sociálních přístupů v zemědělství byl střídavě nazýván „zemědělským Baťou“ a „agrárním socialistou“. (V dobovém tisku se můžeme dočíst: „Pan Kolowrat platí vyšší mzdy svým zaměstnancům, než určuje kolektiv-

ní smlouva, poskytuje až 70% prémie z finančního efektu vyššího výkonu pracovního.... a s platností od 1. ledna /1928/ zavádí podíl na zisku za 40% docíleného výtěžku. Tato zařízení již nyní se částečně osvědčují: větší práce je vykonána zmenšeným počtem zaměstnanců, kteří jsou spokojeni, ač náležejí politicky k nejradikálnější straně, ke komunistům...“)

Když v prosinci 1927 zemřel jeho nejstarší bratr Alexander, známý průkopník automobilismu a kinematografie, zdědil velkostatek na Přimdě s rozsáhlými lesními komplexy a ujal se řízení celého rodového majetku. V Dianaberku u Přimdy zřídil velký dřevařský podnik („Dřevostavby Kolowrat“), vyrábějící mj. montované dřevěné vily; jednu z těchto vil nechal kvůli reklamě postavit v právě budované pražské vilové kolonii na Barrandově a jistě netušil, že zde o šedesát let později prožije poslední léta svého života. Roku 1929 se oženil s vdovou po bratru Alexandrovi, ruskou kněžnou Soňou Trubeckou; bezdětné manželství však nebylo šťastné a skončilo o devět let později